

Izmantojot mikrouzņēmumu, apiet darbaspēka nodokļus

Piektdiena, 26.novembris (2010) | Olga Krjaževa

Kopš 1. septembra, kad iedzīvināts mikrouzņēmuma nodoklis, Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto jaunā nodokļa maksātāju skaits apsteidzis iepriekšējās aplēses – līdz novembra sākumam to izvēlējās jau 1166 jaundibinātie uzņēmumi. Nodokļu eksperti norāda, ka ieguvumus prognozēt gan ir pārāgri – skaitļiem par mikronodokļa maksātājiem klāt nāk sava darvas karote.

Mikrouzņēmuma nodokli – fiksētu nodokli, kas ir 9% no apgrozījuma un iekļauj visus valstij paredzētos nodokļu maksājumus – var izvēlēties maksāt tie mazie uzņēmumi, individuālie komersanti, pašnodarbinātie, zemnieku un zvejnieku saimniecības, kuru apgrozījums gadā nepārsniedz 70 000 latu, darbinieku skaits – piecus cilvēkus, savukārt viņu atalgojums – 500 latu mēnesī. Jaundibinātie uzņēmumi par jaunā nodokļa maksātājiem varēja kļūt šogad, savukārt jau strādājošie mazie uzņēmumi jaunievedumam var pieteikties līdz šā gada 15. decembrim un viņiem to piemēros ar nākamo gadu.

Divas trīs reizes lielāka neto peļņa

"Līdz šim reģistrēto mikronodokļa maksātāju skaits ir rādītājs tam, cik gaidīts tas bija no fizisko un juridisko personu puses," uzskata Mazo un vidējo komersantu un amatniecības konsultatīvās padomes priekšsēdētāja Silvija Grete, "mēs aprēķinājām, ka, kļūstot par mikrouzņēmuma nodokļa maksātāju, izdevumu daļas samazinājums ir apmēram 45%. Kopējā nodokļu masa tiek ielikta jebkura produkta vai pakalpojuma pašizmaksā. Tātad mikrouzņēmumu produkts vai pakalpojums ir lētāks, kas šos uzņēmumus padara konkurētspējīgus." Arī Ieva Liepiņa, SIA Ievas Liepiņas birojs valdes locekle, zvērināta revidente, sertificēta nodokļu konsultante, skaidro, ka atkarībā no darbinieku skaita saimnieciskās darbības izmaksu lieluma un struktūras nodokļu slogs būtiski samazinās un aprēķini liecina, ka saimnieciskās darbības veicēja neto peļņa atsevišķās situācijās pieaug pat divas trīs reizes.

Kā būtisku trūkumu viņa min, ka mikrouzņēmumu darbinieku valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas ir atkarīgas no uzņēmuma apgrozījuma. "Viņu sociālās garantijas ir neprognozējamas un nestabilas. Taču saprotams, ka, samazinot mikrouzņēmēja nodokļu slogu, kādam jācieš. Kopumā Mikrouzņēmuma nodokļa likums darbojas tikai īpašnieka interesēs," komentē I. Liepiņa.

Nelabvēlīgi budžetam

Ieguvumus no mikronodokļa iedzīvināšanas speciālisti aplēst nesteidzas – šobrīd vērojamas pat valsts budžetam nelabvēlīgas tendences. "Tas, ko es redzu un kas visapkārt plaši notiek – pat ļoti lieli uzņēmumi apsver iespēju vismaz daļu no saviem darbiniekiem pārkvalificēt par mikrouzņēmumiem. Šādā veidā viņi izvairās no pilnas darbaspēka aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un sociālo nodokli," skaidro Jānis Taukačs, zvērinātu advokātu biroja Sorainen partneris un Nodokļu prakses grupas vadītājs Baltijas valstīs un Baltkrievijā, "tas nozīmē, ka jau strādājoša uzņēmuma darbinieki reģistrē savus SIA ar viena lata pamatkapitālu, iegūst mikrouzņēmuma statusu, savukārt uzņēmums darba līgumu vietā ar darbinieku SIA noslēdz uzņēmuma līgumus". Viņš zina stāstīt, ka jau šobrīd daudzi darba attiecības ir pārtaisījuši par uzņēmuma līgumattiecībām ar vienas personas SIA.

Robi likumos

Šābrīža situāciju, kad uzņēmēji aicina savus darbiniekus dibināt viena lata SIA vai kļūt par pašnodarbinātām personām mikronodokļa maksātājiem, lai būtiski samazinātu algas nodokļu apjomu, pieļauj robi likumos. "Būtībā tā ir absurda situācija un nekādā veidā neveicina budžeta ieņēmumus. Jāveic korekcijas likumā Par uzņēmumu ienākuma nodokli un Mikrouzņēmuma nodokļa likumā, lai pēc iespējas samazinātu šādas ļaunprātīgas rīcības iespējas," norāda I. Liepiņa. Pretējā gadījumā valsts budžets var zaudēt milzīgus nodokļa ieņēmumus. Runāt par to, cik no reģistrētajiem ir reāli uzņēmēji un cik ne, gan ir priekšlaikus. "Par to varēs spriest nākamgad – ja skaitļi par mikrouzņēmuma nodokļa maksātājiem kļūs nereāli. Pašlaik šādu secinājumu izdarīt nevar," paskaidro J. Taukačs.

***

MIKRONODOKĻA MAKSĀTĀJI

Valsts ieņēmumu dienestā kā mikrouzņēmuma nodokļa maksātāji reģistrēti 1166 jaundibināti uzņēmumi*

Mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja statusa saņemšanai pieteikušies arī 308 jau strādājoši uzņēmumi – viņiem šis statuss tiks piemērots ar 2011. gada 1. janvāri.

* Laika posmā no šā gada 1. septembra līdz 5. novembrim

(c) nra.lv